

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus universiteto

PROGRAMOS

***VOKIEČIŲ FILOLOGIJA IR KITA UŽSIENIO KALBA
(612R20006) VERTINIMO IŠVADOS***

EVALUATION REPORT

***OF GERMAN PHILOLOGY AND OTHER FOREIGN
LANGUAGE (612R20006) STUDY PROGRAMME***

at Vilnius University

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc. dr. Nijolė Merkienė

Grupės nariai:
Team members:

Prof. habil. dr. Audronė Juodaitytė

Prof. dr. Jolita Šliogerienė

Doc. dr. Alma Imbrasienė

Jurgita Mikutytė

Jolanta Grakauskaitė

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language – Lithuanian

Vilnius
2012

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Vokiečių filologija ir kita užsienio kalba
Valstybinis kodas	612R20006
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Vokiečių filologija
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	pirmoji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (4)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Vokiečių filologijos bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2010-04-08 (Nr. V-498)

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	German Philology and Other Foreign Language
State code	612R20006
Study area	Humanities
Study field	German philology
Kind of the study programme	University studies
Level of studies	First
Study mode (length in years)	Full-time (4)
Scope of the study programme in credits	240
Degree and (or) professional qualifications awarded	Bachelor of German Philology
Date of registration of the study programme	2010-04-08 (Nr. V-498)

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	4
2. Programos sandara.....	5
3. Personalias	6
4. Materialieji ištekliai	8
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	9
6. Programos vadyba	10
III. REKOMENDACIJOS	10
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	12

I. IŽANGA

Vokiečių filologijos ir kitos užsienio kalbos studijų programa yra nauja (įregistruota 2010 m.) vokiečių filologijos krypties studijų programa, ji pirmą kartą teikiama išoriniam vertinimui. Pastarieji metai buvo programos peržiūros bei atnaujinimo metai, atsižvelgiant į studijas reglamentuojančių teisės aktų pokyčius (*LR mokslo ir studijų įstatymą (2009)*, *Studijų sričių ir kryptių klasifikatorių (2009)*, *Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų sąrašas (2010)* ir studijų pertvarką, vykdomą Vilniaus universitete ir VU Filologijos fakultete (*Modulinių studijų koncepcija, Gretutinių studijų organizavimas ir tvarka (2010,2011m.) bei ECTS projektas* ir kt.

Programos autoriams teko įvertinti daugelį veiksnių: pokyčius darbo rinkoje, kintantį vokiečių kalbos statusą, abiturientų pasirengimo lygį. Buvo sutelktos jungtinės dėstytojų ir administracijos pajėgos, studijų programos atnaujinime taip pat dalyvavo studentai bei socialiniai dalininkai.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Studijų programos tikslai ir numatomi rezultatai aiškiai nusakyti, jie viešai skelbiami VU svetainės stojantiems skirtame puslapyje, Filologijos fakulteto svetainėje, VFK svetainėje bei „AIKOS“ informacinėje sistemoje.

Formuluojant šios programos tikslą, kaip ir Vokiečių filologijos studijų programos atveju, siekta aprėpti pagrindinės studijų krypties filologinių kompetencijų sritis: vokiečių kalbą, kalbotyrą ir literatūrą. Įtrauktas ir gretutinių studijų tikslas – kita užsienio kalba ir ja kalbančių šalių kultūra. Numatytos filologui esminės bendrosios kompetencijos (Savianalizės suvestinė, 3 lent., 6 p.): „suteikti studentams tvirtus kalbotyros ir literatūros pagrindus, išugdyti C1-C2 lygio vokiečių kalbos ir B2 lygio kitos užsienio (prancūzų arba pasirinktos skandinavų – danų, norvegų ar švedų) kalbos komunikacinius gebėjimus, vokiškai kalbančių šalių ir prancūzų ar skandinavų kultūros supratimą, gebėjimą analizuoti ir vertinti vokiečių kalbos ir literatūros bei kitos užsienio kalbos reiškinius platesniame kalbotyros ir literatūros kontekste. Tai pat siekiama išmokyti kritiškai mąstyti, savarankiškai mokytis, bendrauti ir bendradarbiauti daugiakultūroje aplinkoje. Mokomosios ir profesinės praktikos metu studentai įgis vertimo, mokslo tiriamojo darbo ar vokiečių kaip svetimšios kalbos mokymo metodikos pagrindus“. Gretutinės studijos šioje programoje yra privalomos, studentai priimami į konkretų pagrindinės krypties ir gretutinės šakos variantą, todėl be kalbinės ir tarpkultūrinės kompetencijos, gretutinės studijos apima ir studijuojamos kitos užsienio kalbos sistemos bei ta kalba sukurtos literatūros teorinius aspektus, taip pat tiriamuosius gebėjimus, kuriuos turi įgyti, šalia pagrindinės krypties bakalauro kvalifikacinio laipsnio siekdami gretutinės studijų šakos bakalauro laipsnio. Todėl aišku, kad šiuo atveju įgyjamų kompetencijų apimtis yra mažesnė nei pagrindinės studijų krypties atveju (plačiau žr. Savianalizės suvestinė, 3 lent.,8 p.).

Studijų programos tikslai orientuoti į 9 dalykinių (filologinių) ir 6 bendrųjų kompetencijų ugdymą, siejamų su numatomais studijų rezultatais (4,5,6 lentelės). Iš esmės studijų programa, jos pavadinimas atitinka studijų rūšiai, pakopai ir kvalifikacijos lygiui keliamiems reikalavimams. Jie taip pat dera su VU misija, įpareigojančia užtikrinti mokslo ir studijų vienovę, bei Lietuvos kvalifikacijų sandara ir studijų pakopų aprašais (2010, 2011). Studentai, baigę studijas pagal šią studijų programą, yra pilnai pasirengę toliau tęsti studijas magistrantūroje.

Prognozuojama, kad Vokiečių filologijos (toliau VF) ir kitos užsienio kalbos specialistų poreikis didės ne tik dėl ekonominių ryšių su Vokietija bei jos darbo rinkos atsivėrimo, bet ir taps aktualesnis dviejų užsienio kalbų (ne anglų kalbos), valstybinės gimtosios) mokėjimas – tik taip galima užtikrinti tarpkultūrinę komunikaciją. Kelias kalbas mokantys asmenys turi kur kas didesnę darbo pasirinkimą, yra kūrybiškesni ir novatoriškesni, jie supranta, kad problemas galima spręsti skirtingai, atsižvelgiant į kalbinę ir kultūrinę aplinką.

Savianalizės rengėjai pažymi VF ir kitos užsienio kalbos studijų programos išskirtinumą: a) glaudi visapusiškų studijų ir mokslinių tyrimų integracija; b) studijų programos lankstumas – nuo antro kurso studentams suteikiama galimybė individualizuoti bei diferencijuoti savo studijas, t.y. tikslingai gilintis į VF kryptį, privalomas gretutines studijas, derinti įvairių krypčių ir bendrųjų universitetinių studijų dalykus (11 p.). Tai ryškiai išskiria šią programą iš kitų VF studijų programų, vykdomų LR aukštosiose mokyklose.

Srities stiprybės:

- lanksti studijų programa, suteikianti studentams galimybę individualizuoti ir diferencijuoti studijas dėl integruotų privalomų gretutinių studijų krypčių ir bendrųjų universitetinių studijų dalykų derinimo;
- Vokiečių filologijos studijų ir mokslinių tyrimų integracija, jos akademiškumas;

Srities silpnybės:

- glaudesnių ryšių bei bendradarbiavimo stygius su kitomis katedromis, vykdančiomis studijų programą;
- dalykų aprašuose nepakankamai aiškiai atskleistos sąsajos tarp studijų programos rezultatų, studijų dalykų rezultatų, studijų metodų bei vertinimo metodų.

2. Programos sandara

Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus.

Visi studijų dalykai ir moduliai išdėstyti nuosekliai, tačiau kai kurios 1 semestre numatyto privalomojo „*Kalbotyros įvado*“ kurso ir 4 semestre numatyto pasirenkamojo „*Lietuvių kalbotyros įvado*“ kurso temos kartojasi, (pvz. „*Kalbos kilmė*“ „*Fonetika ir fonologija*“ ir pan.).

Daugumos dalykų ir modulių turinys iš esmės atitinka studijų rūšį ir pakopą, tačiau abejotina 6 semestro dalykų, pavadintų „*pagrindais*“ ir „*įvadais*“, gausa (plg.: „*Vokiečių lingvistikos pagrindai*“, „*Dalykinės kalbos teorijos įvadas*“, „*Gretinamosios gramatikos įvadas*“, „*Semantikos įvadas*“, „*Teksto lingvistikos įvadas*“); atkreiptinas dėmesys į galimą kalbotyros ir literatūrologijos balanso koregavimą.

Ekspertų nuomone, rimtoms pasirenkamųjų dalykų studijoms iš gretutinių *Prancūzų kalbos ir kultūros* studijų bloko – „*Politikos ir diplomatijos kalba*“ bei „*Prancūzų teisės kalba*“ – tikrai nepakaks B1 /B2 prancūzų kalbos mokėjimo lygio. Šie dalykai dėstomi 5-ame semestre, kai dar nepasiektas net B2 lygis, dauguma šių dalykų aprašuose pateiktų temų – nelingvistinės. Būtų rekomenduotina peržiūrėti studijų dalykų aprašus ir papildyti juose numatomus studijų rezultatus, suderinti visus siūlomus pasirenkamus dalykus su bendraisiais programos tikslais.

Dalykų (modulių) turinys ir metodai iš esmės leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus, tačiau – kaip teigiama Savianalizės suvestinėje – kai kurių studijų rezultatų rengiamasi pasiekti vos vienu dalyku (pvz., 7.2 – „*suteikti žinių apie pagrindines kalbotyros kryptis ir metodus*“ siekiama tik *Kalbotyros įvado* dalyku, o 9.2 – „*suteikti žinių apie pagrindines literatūrologijos kryptis ir metodus*“ – *Literatūros teorijos dalyku*).

Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Programos turinys atitinka naujausius mokslo, meno ir technologijų pasiekimus.

Srities stiprybės:

- programos sandara visapusiška ir lanksti, orientuota į studentą;
- programos sandara nuolat tobulinama;
- programoje numatyta daug (36) pasirenkamųjų dalykų,

Srities silpnybės:

- kalbotyros ir literatūrologijos dėstomų dalykų santykis šioje studijų programoje yra neadekvatus: literatūros srities dalykų kiekis yra nepakankamas.

3. Personalas

Pagrindinės krypties studijų dalykus vykdo 30 dėstytojų: 13 Vokiečių filologijos katedros (VFK) dėstytojų ir 17 – kitų katedrų dėstytojų (6 iš jų dėsto privalomuosius dalykus, o 9 – pasirenkamuosius dalykus).

VFK – tai stiprus mokslininkų potencialas. Per paskutinius penkerius metus disertacijas apgynė 5 VFK doktorantai, visi jie dirba VFK. Šiuo metu katedroje yra dvi doktorantės, jos taip pat dėsto. VFK dėstytojų amžiaus vidurkis – 40 metų.

Nuo 2008 m. VFK dirba Vokietijos akademinių mainų tarnybos (DAAD) lektorius, kuris keičiasi kas 3–5 metus.

Reformuojant Fakultetą VFK etatų skaičius nemažėjo. Pradedantiems dėstytojams tenka rengti naujus studijų dalykus, jų krūvis yra nemažas, tačiau jauni žmonės mielai imasi iniciatyvos ir gilinasi į naujus dalykus. Be to, visi katedros dėstytojai dirba intensyvią pedagoginį darbą, nuolat peržiūri ir atnaujina dėstomus dalykus bei rengia naujus – tai susiję ir su Fakultete vykstančia studijų pertvarka, ir su studijų programų turinio peržiūra, kuri pastaruoju metu, atsižvelgiant į vokiečių kalbos mokymosi situaciją ir tendencijas Lietuvoje, atliekama ypač aktyviai. Didelis pedagoginis krūvis, tokios pat apimties metodinis, taip pat organizacinis darbas ne visada leidžia VFK dėstytojams nuosekliai užsiimti moksline veikla. Šiuo metu katedroje dirba tik viena profesorė. Tad rekomenduotina skatinti patyrusių dėstytojų rengimąsi profesūrai.

Kaip pažymi patys savianalizės rengėjai, artimiausiu metu reikia ieškoti galimybių leisti dėstytojus kūrybinių atostogų ir skatinti juos šiomis galimybėmis naudotis. Galimi būdai – planuoti pedagoginį krūvį, intensyviai sutelkiant jį į kurį nors vieną semestrą prieš ar po kūrybinių atostogų, dalį pedagoginio krūvio laikinai perduoti kolegoms. Pastarajai galimybei įgyvendinti reikėtų skatinti dėstytojų bendradarbiavimą, be koordinuojančio dėstytojo, įtraukiant į dalyko dėstymą daugiau dėstytojų.

Kalbant apie dėstytojų ir studentų skaičiaus santykį paminėtina, kad vienam VFK etatui tenka 10 pirmosios pakopos studentų: 7 vokiečių filologijos ir 3 dvikrypčių programų (*Vokiečių filologijos ir kitos užsienio kalbos, Lietuvių filologijos ir užsienio kalbos*) studentai. Toks santykis leidžia pažinti kiekvieno studento poreikius.

Pabrėžtina, kad dėstytojai turi galimybę tobulinti kvalifikaciją užsienyje ir ja pasinaudoja.

Programos dėstytojai yra aukštos kvalifikacijos, aktyviai dirba mokslinį ir metodinį darbą, leidžia mokomąsias priemones, dalyvauja tarptautinėse konferencijose, patys rengia konferencijas, skelbia tyrimų rezultatus pripažintuose Lietuvos ir užsienio mokslo žurnaluose; bendradarbiauja su Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija, rengdami nacionalines bendrojo ugdymo strategijas, ekspertuodami ugdymo programas ir vadovėlius. Apibendrinant galima padaryti išvadą, kad dėstytojų pedagoginė ir mokslinė veikla atitinka vykdomą studijų programą ir sudaro puikų pagrindą studijoms.

Gretutinės krypties studijas įgyvendinantis personalas

Prancūzų kalbos ir kultūros dėstytojai

Prancūzų kalbos ir kultūros gretutinėms studijoms įgyvendinti numatyti 7 Prancūzų filologijos katedros (toliau – PFK) dėstytojai: 2 docentai, 1 lektorė daktarė ir 4 asistentai, du iš jų studijuoja doktorantūroje. PFK įvykus natūraliai kartų kaitai, į analizuojamos programos vykdymą numatyta įtraukti jaunų dėstytojų. Pastaruoju metu PFK papildė keliais perspektyviais jaunais darbuotojais, savo auklėtiniais. Perėmę dalį dėstomų dalykų iš savo

dėstytojų, jie sėkmingai įsiliejo į PFK kolektyvą, kuris tampa jaunų energingų žmonių sambūriu, puoselėjančiu idėjas ir jas įgyvendinančiu. Jauni dėstytojai dirba labai intensyviai, turi didelį pedagoginį krūvį, nes nuo 2008 m. į *Prancūzų filologijos* programą priimama viena pažengusiųjų ir dvi pradedančiųjų grupės (apie 40 studentų), o nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. PFK dėstytojai pradėjo įgyvendinti kitų Fakulteto ir Universiteto programų studentams skirtas *Prancūzų kalbos ir kultūros* gretutines studijas (jos ir yra integruotos į analizuojamą programą).

Labiau patyrę PFK dėstytojai dalyvauja tarptautinėse konferencijose, skelbia tyrimų rezultatus pripažintuose Lietuvos ir užsienio mokslo leidiniuose, turėdami galimybę, tobulina kvalifikaciją užsienio universitetuose ir mokslo centruose (Prancūzijoje, Ispanijoje, Belgijoje). Stažuočių ir mokymų metu įgyta patirtis pritaikoma dėstant studijų programos dalykus, rengiant publikacijas, mokymo priemones. Metodinio ir dalykinio tobulėjimo šaltinis yra Prancūzų instituto rengiami seminarai, dėstytojų iš Prancūzijos universitetų paskaitos, skaitomos katedros dėstytojams ir studentams, savišvieta. Dėstytojai taip pat tobulina savo kompetenciją bendraudami, keisdami naują dalykinę ir mokslinę informaciją.

Gerai mokėdami prancūzų kalbą, PFK darbuotojai dažnai verčia į lietuvių kalbą grožinę, mokslo bei mokomąją literatūrą. Per pastaruosius penkerius metus išverstos aštuonios grožinės literatūros knygos, dalyvauta verčiant poezijos rinkinius ir pan. Versdami knygas ar straipsnius dėstytojai ne tik patys tobulina savo gebėjimus, bet panaudoja patirtį dirbdami su studentais, vadovaudami jų rašto darbams. Kartu su Universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų mokslininkais dalyvaujama ir įvairiuose projektuose. Be to, dėstytojai siekia populiarinti mokslą, publikuodami medžiagą įvairiuose leidiniuose (*Krantai, Šiaurės Atėnai, Literatūra ir menas* ir kt.), rašydami straipsnius *Visuotinei lietuvių enciklopedijai*, skaitydami paskaitas visuomenei, dalyvaudami radijo ir TV laidose.

Skandinavistikos dėstytojai

Skandinavistikos (norvegų, švedų ir danų kalbos) gretutinės krypties studijoms vykdyti numatyta 20 dėstytojų (tarp jų 4 docentai, 2 daktarai ir 2 doktorantai). Centre nuolat dirba lektoriai gimtakalbiai iš Danijos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos, kurių pedagoginis potencialas yra neabejotinas privalumas. Jie pasirašo sutartis su Vilniaus universitetu laimėję savo šalyje konkursus, kuriuos VU prašymu organizuoja Skandinavijos šalių Švietimo arba Užsienio reikalų ministerijos. Taip pat dėsto du kviestiniai profesoriai iš užsienio. Literatūros ir kultūros disciplinos papildomos skandinavų rašytojų vizitais. Tai daroma sistemingai ir tikslingai, kiekvieną studijų semestrą.

Skandinavistikos katedros dėstytojų požiūris į vokiečių filologijos studentus, pasirinkusius skandinavistikos gretutines studijas, galėtų būti tolerantiškesnis. Mat vizito metu studentai išsakė pastabas, kad šios gretutinės krypties dėstytojai jiems duoda krūvį ir kelia reikalavimus ne mažesnius, negu pagrindinės studijų krypties (vokiečių filologijos), nors taip ne tik nenumatyta šios programos tiksluose, bet ir neįmanoma fiziškai. Pasak studentų, jie jaučia neigiamą skandinavistikos dėstytojų požiūrį ir net išgirsta raginimų atsisakyti gretutinės krypties, jeigu nespėja ir tobulai neatitinka lygio, kuris iš tiesų gali būti reikalaujamas tik iš studentų, kuriems skandinavistika yra pagrindinė specialybė.

Srities stiprybės:

- Visi dėstytojai dirba intensyvią pedagoginį darbą, nuolat prižiūri ir atnaujina dėstomus dalykus bei rengia naujus. Tai susiję su fakultete vykstančia studijų pertvarka ir studijų programų turinio peržiūra.
- Programos dėstytojai yra aukštos kvalifikacijos, aktyviai dirba mokslinį, metodinį darbą, populiarina mokslą, aktyviai bendradarbiauja su kitų šalių mokslo ir kultūros institucijomis. Pažymėtinas dėstytojų perspektyvus amžiaus vidurkis.
- Nuolat kviečiami dėstytojai iš užsienio.

Srities silpnybės:

- Didelis pedagoginis krūvis, tokios pat apimties metodinis, taip pat organizacinis darbas trukdo VFK dėstytojams nuosekliai užsiimti moksline veikla, jie nėra

pakankamai skatinami rašyti mokslinius darbus. Šiuo metu katedroje dirba tik viena profesorė. Tad rekomenduotina skatinti patyrusių dėstytojų rengimąsi profesūrai.

- Vokiečių filologijos katedroje trūksta literatūros specialistų.

4. Materialieji ištekliai

Pasak savianalizės rengėjų, VU Filologijos fakulteto patalpose auditorijų dar trūksta. 2010–2012 m. Fakulteto kapitalinis remontas situaciją kiek pagerino, dalis auditorijų buvo atnaujintos, jose veikia bevielis interneto ryšys, yra daugialypės terpės įranga, ketinama ją aprūpinti ir kitas auditorijas. 2011 m. įrengta 43 vietų Kalbos technologijų laboratorija, įdiegta kalbų mokymosi įranga *SANAKO Study 1200* ir *AUROLOG*. K3 auditorijoje bus įrengta Tekstynų laboratorija (50 vietų). Modernioje kompiuterizuotoje Filologijos skaitykloje sudarytos geros darbo sąlygos, tik vietų galėtų būti daugiau. Atsižvelgiant į patalpų studentų darbui ir poilsiui trūkumą, planuojama įrengti poilsio zoną prie K. Donelaičio skaityklos.

VFK iniciatyva 2008 m. rėmėjų iš Lietuvos, Austrijos ir Vokietijos lėšomis įrengtas Germanistikos studijų kabinetas (A9 aud.), aprūpintas audiovizualine įranga ir interneto prieiga. Tai vienintelė Fakulteto auditorija, turinti mobilią pertvarą, joje vienu metu gali vykti dvi paskaitos. Jei reikia didesnės patalpos, pertvara išardoma.

VFK dėstytojai praktikos seminaruose, daugelio kitų dalykų paskaitose ir seminaruose naudoja mokomąsias pateiktis, internetinius šaltinius, tekstynus, programinę įrangą. Katedra turi daugialypės terpės įrangą, kuria galima demonstruoti informaciją įvairiais formatais. Pateiktis rengia ir dėstytojai, ir studentai. Visi VFK dėstytojai ir dauguma studentų turi nešiojamus kompiuterius.

VU ITTC yra sukūręs, administruoja ir prižiūri Vilniaus universiteto studijų informacinę sistemą (VUSIS), apimančią Studijų, Rašto darbų, Kompiuterinio egzaminavimo (KES), Elektroninio plagiato aptikimo (EPAS), Priėmimo į pagrindines ir antrosios pakopos studijas bei kitas duomenų bazes ir programas. VUSIS naudotojui suteikiama autorizuota prieiga prie visų jo darbo ar studijų veiklą atitinkančių programų ir duomenų bazių. Be to, kiekvienas naudotojas turi galimybę peržiūrėti informaciją apie save (savitarnos programos) ir susipažinti su informacija, skirta tik VU darbuotojams (VU vidinis tinklalapis).

Studijoms reikalingų leidinių yra VUB Filologijos skaitykloje ir VUB fonduose, internetu pasiekiami VUB prenumeruojami ir kiti elektroniniai ištekliai, VFK turi apie 6500 leidinių biblioteką (jos katalogas skelbiamas VFK tinklalapyje), bet naujausios literatūros trūksta. VFK biblioteka pagal turimą finansavimą papildoma Vokietijos akademinų mainų tarnybos (DAAD) ir Germanistikos katedrų partnerystės programos lėšomis. Mokomąją medžiagą dėstytojai pateikia tarnybiniuose tinklalapiuose. Buvę ir esami VFK dėstytojai yra parengę 11 vadovėlių ir mokomųjų priemonių, kurios naudojamos vykdant programą, jų skaitykloje yra pakankamai. Tai laikytina srities stiprybe.

Apie metodinę bazę pasakytina, kad naujausių leidinių nuolat perkama pagal galimybes. Siekiant gerinti studijų kokybę Fakultete perkama ir leidžiama daug literatūros.

Skandinavistikos studijos vyksta Skandinavistikos centro naujose patalpose, kurių rekonstrukcija baigta 2011 m. Jose įrengtos modernios auditorijos, audiovizualinė kalbos mokymo laboratorija, Skandinavistikos centro skaitykla, kurios fondus sudaro daugiau nei 15000 leidinių skandinavų, anglų ir lietuvių kalbomis. Skandinavistikos bibliotekos fondai yra lengvai prieinami – išdėstyti auditorijose, skaitykloje, holuose, dėstytojų darbo kambariuose. Skaitykloje studentams numatytos 5 kompiuteriu dirbti skirtos darbo vietos, visur veikia bevielis internetas. Studentai turi poilsio kambarį (jame gali dirbti tarp ar po paskaitų), atskirą WC ir virtuvėlę.

Srities stiprybės:

- atnaujintos auditorijos, veikiantis bevielio interneto ryšys, yra daugialypės terpės įranga, įrengta 43 vietų Kalbos technologijų laboratorija, įdiegta kalbų mokymosi įranga *SANAKO Study 1200* ir *AUROLOG*, įrengtas germanistikos studijų

kabinetas. Rekonstruotos Skandinavistikos centro patalpos, kuriose įrengtos modernios auditorijos, audiovizualinė kalbos mokymo laboratorija, skaitykla.

- VFK dėstytojai yra parengę 11 vadovėlių ir mokomųjų priemonių;

Srities silpnybės:

- naujausios literatūros trūkumas.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Reikalavimai stojantiems į bakalauro studijų programą „*Vokiečių filologija ir kita užsienio kalba*“ yra pagrįsti. Stojantieji turi gerai mokėti vokiečių kalbą, o nemokantiems vokiečių kalbos sąlygos stoti į šią studijų programą nėra sudarytos, nes pradėjus studijas jau pradedama mokytis ir kitos užsienio kalbos. Stojančiųjų į šią studijų programą skaičius ir stojančiųjų konkursiniai balai išlieka stabilūs.

Kadangi dar neišleista nei viena šios studijų programos absolventų laida, nėra ir duomenų, kiek studentų nutraukia studijas per visus keturis studijų kursus. Šiuo metu studijas nutraukia studentai studijuojantys pirmame kurse, ir tik vos keli (Savianalizės suvestinė, 31 psl.).

Paskaitų tvarkaraštis sudarytas racionaliai.

Studentams sudarytos sąlygos konsultuotis su dėstytojais, dalyvauti mokslinėje bei meninėje veikloje, įvairiuose renginiuose bei susitikimuose. Vizito metu studentai minėjo, kad mokytis antrosios užsienio kalbos (šiuo atveju norvegų ir švedų) nėra lengva. Nors antrosios užsienio kalbos dalykų yra mažiau negu vokiečių kalbos, norvegų ir švedų kalbų mokymasis užima labai daug laiko. Šių dviejų užsienio kalbų mokymosi krūvį studentai prilygino vokiečių kalbos mokymosi krūviui.

Studentams sudaryta galimybė išvykti dalinių studijų į užsienio aukštąsias mokyklas pagal įvairias judumo programas (Savianalizės suvestinė, 33 psl.). Kadangi programa vyksta tik treči metai, pagal judumo programas išvykusių studentų nėra daug.

Informacija apie studijas studijuojantiems yra teikiama įvairiais būdais – internetinėse svetainėse, konsultuojant koordinatoriams, studijų prodekanei, katedros darbuotojams. Susitikimo su studentais metu studentai minėjo, kad mokslinės ir grožinės literatūros šaltinių jiems netrūksta, studijų sąlygos yra geros ir juos tenkina.

Pažangiausiai studentai yra skatinami skatinamosiomis bei vardinėmis stipendijomis. Studentai turi galimybę apsigyventi Vilniaus universiteto bendrabučiuose, gauti socialines bei vienkartinės stipendijas, valstybės remiamas paskolas.

Dėstytojai taiko kaupiamąjį vertinimo sistemą. Studentai paskaitų metu yra supažindinami su dalykų aprašais, užduotimis bei vertinimo sistema. Studentai rengia įvairius referatus, rašto darbus, projektus, prezentacijas ir kt.

Kadangi dar neišleista nei viena absolventų laida, apie tolesnę studentų veiklą negalime spręsti. Vis dėlto dviejų užsienio kalbų mokėjimas turėtų praplėsti galimybes įsitvirtinti darbo rinkoje. Taip pat baigusieji šias studijas turės platesnes galimybes tęsti studijas ne tik Lietuvos, bet ir užsienio aukštosiose mokyklose.

Srities stiprybės:

- Galimybė vienu metu mokytis dviejų užsienio kalbų.
- Akademinės bei socialinės paramos užtikrinimas.
- Galimybė studentams dalyvauti akademinėje ir projektinėje veiklose.

Srities silpnybės:

- Vokiečių ir kitų užsienio kalbų mokymosi krūvių proporcijų neatitikimas.
- Glaudesnio bendradarbiavimo tarp Vokiečių filologijos katedros ir Skandinavistikos centro dėstytojų trūkumas, sprendžiant su studijų programa susijusius klausimus bei problemas.

6. Programos vadyba

Vertinamos programos rengėjai numato išorinį ir vidinį programos vertinimą, viešai skelbiant jo rezultatus, kaupiant ir analizuojant duomenis apie programos kokybę, grįžtamąjį ryšį. Jie taip pat užtikrina materialijų išteklių tinkamą panaudojimą, inovatyvių studijų ir vertinimo metodų taikymą studijų procese. Vilniaus universitete pagal Studijų programų reglamentą už studijų programos kokybės užtikrinimą ir jos tobulinimą atsako programos komitetas, veikiantis pagal Studijų programos komiteto nuostatus. Taigi šis komitetas vadovauja programai, užtikrina kokybišką jos įgyvendinimą. Jis yra pavaldus fakulteto Tarybai ir ne rečiau kaip kartą per metus atsiskaito jai už programos vykdymą. Komitetą sudaro dėstytojai, studentų ir darbdavių atstovai, jo sudėtį Tarybos teikimu tvirtina Senato komisija.

Pasirinkus skandinavistikos studijas, studentai susiduria su keliomis problemomis: kalbų interferencija, sunkumai studijuojant kartu su studentais, kurių skandinavų kalba yra pagrindinė užsienio kalba ir jai skiriama daugiau valandų. Vizito metu studentai išreiškė susirūpinimą dėl sunkiai įveikiamo uždavinio mokytis skandinavų kalbos tokiu tempu, kurį diktuoja to dalyko dėstytojai, nesiderindami prie pagrindinės specialybės studijų dalykų, studentų krūvio ir nebendraudami su studijų programos komitetu.

Savianalizės suvestinėje teigiama, kad Komitetas analizuoja studentų, absolventų, dėstytojų, socialinių partnerių atsiliepimus apie programą ir jos vykdymą, be Kokybės vadybos centro (KVC) apklausų, savo iniciatyva rengdamas studentų ir absolventų apklausas, aptardamas su jais programos tobulinimo galimybes, studentams aktualias problemas.

Vertinamos programos rengėjai teigia, jog Vokiečių filologijos katedra bendradarbiauja su įvairiomis įstaigomis ir institucijomis, kuriose studentai gali atlikti praktiką, o vėliau ir įsidarbinti, pavyzdžiui, su vertimų biurais ir pateikia sąrašą vertimų biurų, kuriuose studentai gali įsidarbinti. Praktikai skirta nedaug valandų, todėl abejotina, jog absolventams pakanka tiek laiko, kad jei galėtų dirbti vertimo biuruose, atlikti techninius vertimus.

Srities stiprybės:

- Studijų programos komitetas analizuoja studentų, absolventų, dėstytojų, socialinių partnerių atsiliepimus apie programą ir jos vykdymą.
- Studentai turi galimybę išmokti dvi užsienio kalbas.
- Programoje numatytas gausus gretutinių studijų pasirinkimas.

Srities silpnybės:

- Antrosios kalbos (skandinavų k.) mokymasis pasirinktu tempu studentams yra labai sunkiai įveikiamas uždavinys.
- Dėstytojai nėra pakankamai skatinami rašyti mokslinius darbus.

III. REKOMENDACIJOS

1. Aktyvinti glaudesnę Vokiečių filologijos katedros bendradarbiavimą su gretutines studijas vykdančiomis katedromis bei Skandinavistikos centro dėstytojais tobulinant studijų programą, jos tikslus, numatomus rezultatus, studijų eigą, jos vertinimą ir kt. Reikėtų aptarti Skandinavistikos katedros dėstytojų (gretutinės krypties) teikiamus darbo krūvius studentams.

2. 4 semestro pasirenkamajame „*Lietuvių kalbotyros įvado*“ kurse atsisakyti temų, kurios dėstomos 1 semestro privalomajame „*Kalbotyros įvado*“ kurse.
3. Apsvarstyti, ar visi 6 semestre numatyti dalykai, pavadinti „*pagrindais*“ ir „*įvadais*“ iš tikro yra įvadiniai kursai, jei taip, tai kelti juos į ankstesnius semestrus.
4. Pasirenkamuosius dalykus iš gretutinių *Prancūzų kalbos ir kultūros* studijų bloko – „*Politikos ir diplomatijos kalba*“ bei „*Prancūzų teisės kalba*“ – keisti įvadiniais kursais, numatyti konkrečias lingvistines šių dalykų temas.
5. Teikti dalykų aprašuose aiškias sąsajas tarp studijų dalykų rezultatų, studijų metodų, bei vertinimų metodų.
6. Skatinti dėstytojus rašyti mokslinius darbus, patyrusių dėstytojų rengimąsi profesūrai, pasirūpinti literatūros specialistų rengimu ar pritraukimu iš kitur.
7. Skirti galimai didesnę finansavimą naujausios literatūros įsigijimui.
8. Apgalvoti vokiečių kalbos ir kitų užsienio kalbų krūvio santykio proporcingumą, racionalumą, mokymosi tempą.
9. Apgalvoti, ar Studijų programų komitetui nederėtų labiau suderinti antrosios užsienio kalbos mokymo taktikos.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus universiteto studijų programa *Vokiečių filologija ir kita užsienio kalba* (valstybinis kodas – 612R20006) vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų	4
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	4
4.	Materialieji ištekliai	3
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	20

* 1 – Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 – Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 – Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 – Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team Leader:

Doc. dr. Nijolė Merkienė

Grupės nariai:
Team members:

Prof. habil. dr. Audronė Juodaitytė

Prof. dr. Jolita Šliogerienė

Doc. dr. Alma Imbrasienė

Jurgita Mikutytė

Jolanta Grakauskaitė